

PRACHTSLOTEN

Pilot voor betere waterkwaliteit en meer biodiversiteit in en rond de boerensloot

Prachtsloten is een project van

BLAUWZAAM

Inleiding

Door sloten en oevers in het buitengebied van de Alblusserwaard-Vijfheerenlanden ecologisch te beheren kan een positieve impuls worden gegeven aan de waterkwaliteit en de versterking van de biodiversiteit. De duizenden kilometers boerensloten en hun oevers vormen een fijnmazig ecosysteem en sturen daarnaast ook de waterkwaliteit van onze grotere wateren en boezems en wateren in de bebouwde kom.

In het project 'Prachtsloten' wordt het beheer geoptimaliseerd van ten minste tien karakteristieke sloottrajecten en hun oevers. De sloten worden gedurende drie jaar gemonitord, waarbij wordt gekeken of het ingezette beheer een positieve uitwerking heeft op de waterkwaliteit en biodiversiteit van betreffende sloot en oeverzone. Elk sloottraject, dat 100 meter lang is, wordt gekoppeld aan een referentiesloot in de directe nabijheid van het betreffende sloottraject.

Voor het project Prachtsloten is het onderliggende beheerpakket samengesteld dat afgestemd is op de situatie in de polders van de Alblusserwaard-Vijfheerenlanden. Bij de keuze van de sloten houden we rekening met bijzondere kenmerken van het gebied. Speciale aandacht geven we aan kwelsloten. Ook verschil in gebruiksintensiteit van de sloten speelt een rol bij de keuze. We willen daarom ook sloten meenemen in het overgangsgebied tussen agrarisch en niet-agrarisch gebied, bijvoorbeeld van gemeenten en particulieren.

In het beheerplan voor de betreffende trajecten wordt uitgegaan van zorgvuldig en gefaseerd beheer van sloot en oever, waardoor de biodiversiteit zal toenemen en de waterkwaliteit in het slootsysteem in de toekomst hopelijk kan verbeteren.

Het project Prachtsloten wordt ondersteund door

Molenlanden

ontwikkeling+beheer natuurkwaliteit

Inhoudsopgave

Inleiding

Inhoudsopgave

1 Wat is een Prachtsloot	4
2 Beheerpakket Prachtsloten	5
3 Monitoringplan	6
3.1 beleidsmonitoring	6
3.2 beheermonitoring	7
4 Locatie Prachtsloten	8

Bijlage 1 Toelichting beheereisen 'Beheer van oevers'

Bijlage 2 Toelichting beheereisen 'Beheer van sloten'

Bijlage 3 Deelnemers en locatie Prachtsloten

Bijlage 4 Beheermonitoring Prachtsloten

1 Wat is een Prachtsloot?

In de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden vindt van 2020 tot en met 2023 het pilot-project Prachtsloten plaats. Een Prachtsloot is een (boeren)sloottraject van 100 meter lengte, inclusief de 3 meter brede oevers.

Tijdens het pilot-project wordt de Prachtsloot optimaal ecologisch beheerd. Dit wil zeggen dat tijdens het noodzakelijk beheer zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de aanwezige flora- en fauna in en rond de sloot. Door deze Prachtsloten extensief en gefaseerd (in tijd en plaats) te beheren wordt getracht de biodiversiteit in de sloot en op de oevers te bevorderen.

2 Beheerpakket Prachtsloten

Om de biodiversiteit in de polder te versterken en waterkwaliteit in onze poldersloot proberen te verbeteren is het onderstaande beheerpakket samengesteld. De beheereisen worden in bijlage I en II toegelicht.

1. Beheer van de oevers (3 meter aan beide zijden van de sloot)

(Toelichting op de onderstaande beheereisen staan in BIJLAGE I)

- 1.1 Maai de oever in golfbewegingen (tot aan de waterlijn) met de reguliere maaibeurten mee.
 - de eerste maaibeurt 30% laten staan (meest bloemrijke plekken).
 - de daarop volgende maaibeurten telkens 50% laten staan (meest bloemrijke plekken).
 - laatste maaibeurt 30% laten staan gedurende de winter. (elke winter een ander stuk laten staan)
 - jaarrond 10% laten staan (het hele jaar niet maaien).
- 1.2 Alleen droog gewas maaien en bij voorkeur op een hoogte van minimaal 12 centimeter. Het gemaaid gewas 2 dagen laten liggen.
- 1.3 De oever mag niet worden bemest.
- 1.4 Niet bewerken (gescheuren, gefrezen of doorzaaien)
- 1.5 Gebruik van (chemische) onkruidbestrijding is verboden.

2. Beheer van de poldersloot

(toelichting op de beheereisen in Bijlage II)

- 2.1 Het schonen van de sloot dient te gebeuren tussen 15 september tot 31 oktober.
- 2.2 De watervegetatie wordt gefaseerd geschoond.
- 2.3 Schoon bij voorkeur met een maaikorf, haal deze langzaam door het water en probeer de bodem te ontzien.
- 2.4 Het schonen wat de sloot dient te gebeuren naar open eind van de sloot (of in de richting van slootvegetatie dat over blijft staan).
- 2.5 Het slootvuil (plantenmateriaal) wordt tijdens het schonen op ten minste 4 meter vanaf de waterlijn op het weiland gedeponeed.
- 2.6 Het slootvuil (plantenmateriaal) dient minimaal 24 uur en maximaal twee weken te blijven liggen.

3. Beweiding

De oevers van de Prachtsloot dienen zoveel mogelijk te worden vrijgemaakt van beweiding. Probeer te voorkomen dat al het gras/kruiden in de oevers wordt weggegraasd.

4. Baggeren van de sloten

De sloten die deel uitmaken van het project Prachtsloten mogen niet worden gebaggerd tijdens de looptijd van het project (2020-2023). Ook niet met de baggerpomp.

3 Monitoringplan Prachtsloten

3.1 Monitoring

Het doel van de soortenmonitoring is het verzamelen van gegevens die nodig zijn om de effectiviteit van het ingezette beheer te controleren. Voor het project Prachtsloten worden een aantal soortgroepen gemonitord, d.w.z. volgens een gestandariseerde methode geïnventariseerd. De onderstaande soorten-groepen (en bijbehorende doelsoorten), die karakteristiek zijn voor onze regio, worden tijdens dit project gemonitord:

1. Flora

doelsoorten: *waterviolier, echte koekoeksbloem, kranswieren, stijve waterranonkel*

In het eerste jaar (2020) en het laatste jaar (2023) van de pilot Prachtsloten worden de oevers en sloten gekarteerd op aanwezige plantensoorten.

De kartering wordt uitgevoerd volgens de Tansley-methode.

2. Amfibieën

doelsoort *heikikker*

De doelsoort heikikker wordt gemonitord volgens de ANLb-methode. Het betreffende traject wordt twee maal per jaar bezocht. In maart/april (voortplantingstijd) wordt geluisterd naar roepende mannetjes. In juli wordt op de oever gezocht naar juveniele heikikkers en andere aanwezige amfibieën.

1e ronde maart/april

2e ronde juli

3. Vissen

doelsoort en: *kleine- en grote modderkruiper, bittervoorn*

De trajecten worden twee maal per jaar gedurende 15 minuten bevist met een steekschepnet. Daarbij worden alle gevangen vissoorten en aanwezige amfibieën genoteerd.

1e ronde juni

2e ronde september

4. Vlinders, libellen en sprinkhanen

doelsoort *argusvlinder, glasnijder, variabele waterjuffer*

Ieder jaar worden de trajecten (Prachtsloot en referentiesloot) drie maal bezocht om de aanwezige libellen, vlinders en insecten te monitoren.

Hierbij wordt gedurende 15 minuten over het hele traject langs de oever gelopen waarbij aan beide kanten het aantal aanwezige vlinder- en libellen-soorten wordt genoteerd.

1e ronde in de periode half mei-eind mei

2e ronde in de periode begin-half juli

3e ronde in de periode na eind augustus - half september

3.2 Beheermonitoring

Een betrouwbare monitoring is van groot belang om te weten of het gevoerde beheer tot resultaten leidt. Tijdens de pilot Prachtsloten wordt de beleidsmonitoring (zie 3.1) gecombineerd met beheermonitoring. Het doel van de beheermonitoring is om betrouwbare aanwijzingen te vinden over de kwaliteit van het beheer en de effectiviteit hiervan.

Kwaliteitsschouw

Onderdeel van de beheermonitoring van de Prachtsloten is de kwaliteitsschouw (zie bijlage 3a) , waarbij het traject van de Prachtsloot en de referentiesloot (sloot en oever) wordt beoordeeld op landschappelijke en ecologische kwaliteit. De kwaliteitsschouw wordt gekoppeld aan de beheermonitoring.

Uitvoering beheermonitoring

Daarnaast wordt, verdeeld over het seizoen, op drie momenten het beheer gemonitord.

De beheermonitoring wordt uitgevoerd tijdens in 1e ronde amfibieën (maart/april), 2e ronde amfibieën (juli) en in oktober .

De eigenaar van de trajecten wordt gevraagd om jaarlijks het beheerformulier (Bijlage 3c) in te vullen gedurende het seizoen.

De formulieren die behoren bij de beheermonitoring zijn te vinden in Bijlage 3

3.3 Planning monitoring

	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober
Flora								
Amfibieën								
Vissen								
VLS*								
Beheer								

* Vlinders, libellen en sprinkhanen.

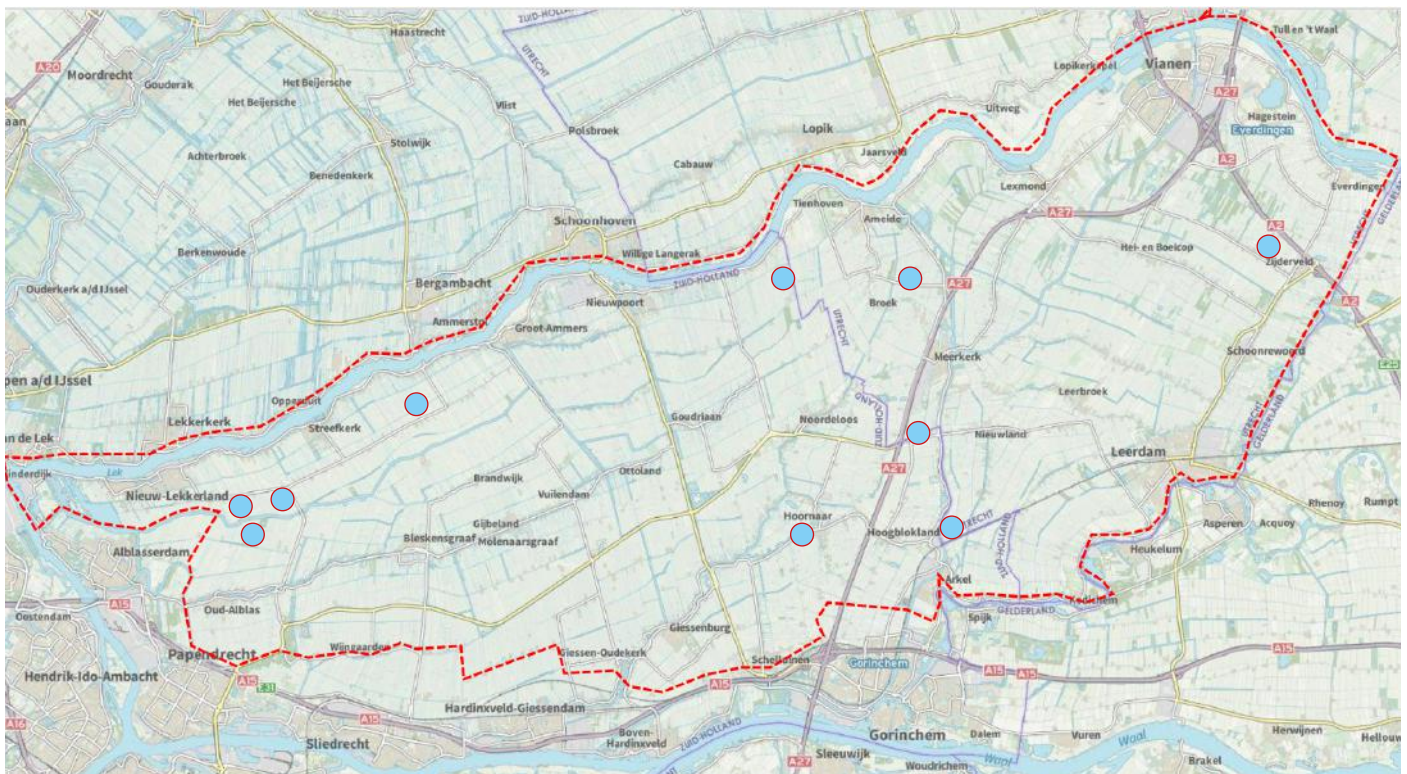
4 Locaties Prachtsloten

Het 'Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden' heeft in samenspraak met R. Slagboom van Blauwzaam en D. Kerkhof van Natuur- en Vogelwacht 'Vijfheerenlanden' deelnemers in de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden benaderd om te participeren in het project Prachtsloten.

De deelnemers zijn vooral agrariërs, die het overgrote deel van de boerensloten in de regio beheren. Daarnaast hebben ook beide gemeenten een locatie aangewezen op gemeentelijke grond en heeft OASEN drinkwater een locatie aangeboden op waterwingebied de Steeg in Langerak.

Het is de bedoeling dat in het verloop van het project meer deelnemers aansluiten: zoals Waterschap Rivierenland en de Provincie Zuid-Holland.

In Bijlage 3 is een overzicht te vinden van alle deelnemers inclusief gedetailleerde topokaarten met de locaties van de Prachtsloot-trajecten eigenaar.

Kaart van gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden.

● = locaties prachtsloten

Bronnen

Melman, Th.C.P., R. Buij, M. Hammers, R.C.M. Verdonshot, M.C. van Riel, 2014. *Nieuw stelsel agrarisch natuurbeheer; Criteria voor leefgebieden en beheertypen*. Wageningen, Alterra Wageningen UR (University & Research centre), Alterra-rapport 2585. 52 blz.; 8 fig.; 13 tab.; 62 ref.

Ottburg, F.G.W.A. & Th. de Jong, 2006. *Vissen in poldersloten; De invloed van baggeren in 'dichte' en opensloten op vissen en amfibieën*. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1349. 46 blz.; 9 fig.; 14 tab.; 8 ref

Patberg W., De Bruin, A., Berg, G.J. en Kranenbarg, J. (2016). *Onderzoek naar het directe effect van schonen en baggeren van sloten op beschermde vissoorten. In relatie tot de schadebeperkende maatregelen uit de Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*. KenB rapport 2015-081. Koeman en Bijkerk bv, Haren.

Peeters, E.T.H.M.; Veraart, A.J.; Verdonshot, R.C.M.; Zuidam, J.P. van; Klein, J.J.M. de; Verdonshot, P.F.M. *Sloten. Ecologisch Functioneren en Beheer* (STOWA 2014-26)

Verdonshot R, *Schonen van Sloten, Onderhoud heeft gevolgen voor slootecosysteem*. 2013 jaargang 110 Natura nr. 4

ANLb-team RAVON. 2016. *Meetnet amfibieën Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer. Handleiding beleidsmonitoring boomkikker, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad*. Stichting RAVON, Nijmegen

ANLb-team RAVON. 2016. *Meetnet vissen Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer. Handleiding beleidsmonitoring voor bittervoorn, kleine modderkruiper, grote modderkruiper en bittervoorn*. Stichting RAVON, Nijmegen

SCAN (Stichting Collectief Agrarisch Natuurbeheer) *Protocol beheermonitoring droge en natte dooradering (overige soorten)*

Unie van Waterschappen, 2012. *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*. Goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie op 6 februari 2012

BIJLAGE 1

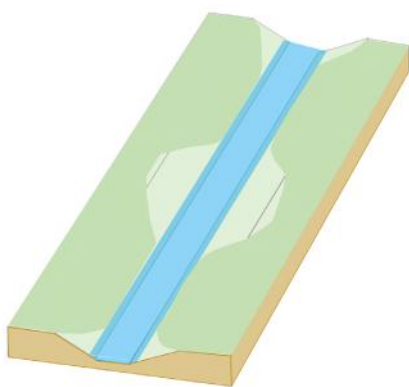
Toelichting beheereisen '1 Beheer van de oevers'

1.1 Maai de oevers van de Prachtsloot in golfbewegingen (tot aan de waterlijn) tijdens de reguliere maaibeurten mee.

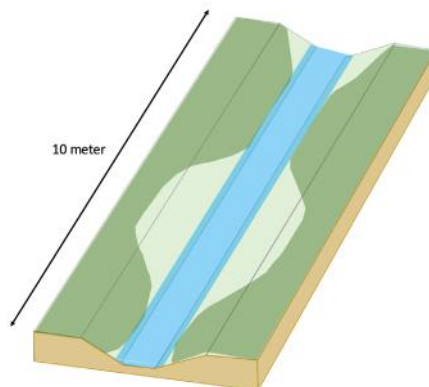
Aan het gefaseerd maaien van de beide oevers van het sloottraject zijn de volgende eisen gesteld:

- Tijdens de **1e maaibeurt** (april/mei) wordt in golvende banen ongeveer 70% van de oever gemaaid. Tijdens de maaibeurten mag het maaisel niet in de sloot terecht komen.
- De daarop volgende maaibeurt wordt, in golvende bewegingen, telkens maximaal 50% van de oever meegemaaid (zie tekening).

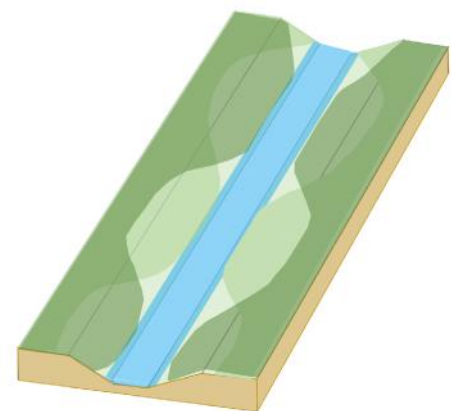
Bij gefaseert beheer creëer je veel variatie op een klein stukje oever. Delen met wat meer en minder begroeiing, hogere en lagere vegetatie, overblijvend groen, warme en koudere plekjes, nattere en drogere delen en schuilgelegenheid. De natuur zal hiervan profiteren.

1e en laatste maaibeurt
(max. 70% maaien)

reguliere maaibeurt
(max. 50% maaien)

fasering in tijd en plaats
(10% gehele jaar ongemoeid laten)

- De laatste maaibeurt van het jaar wordt maximaal 70% gemaaid. 30% gaat de winter in en blijft over staan als schuilplaats voor insecten/vogels en andere dieren.
- Probeer het gehele jaar ten minste 10% van de oevervegetatie ongemoeid te laten.

Tijdens de eerste maaibeurt in het daarop volgende jaar wordt als eerste het deel gemaaid dat het jaar ervoor is blijven staan. Door het volgens de bovengenoemde methode te doen blijft er een continue fasering in tijd en ruimte, waarbij de golvende beweging over het gradient van nat naar droog extra winst oplevert voor de biodiversiteit.

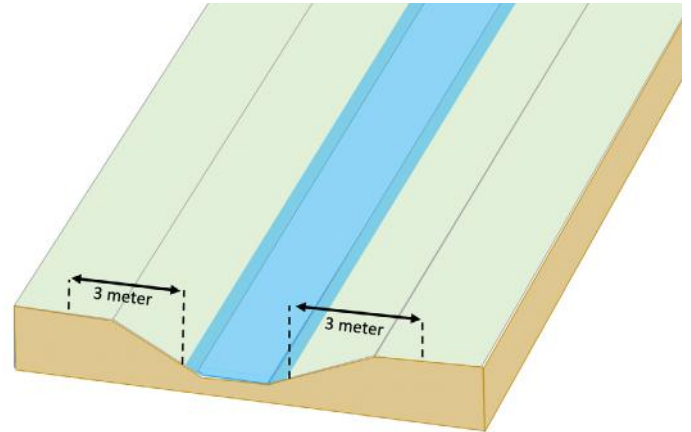
1.2 Alleen droog gewas maaien en bij voorkeur op een hoogte van minimaal 12 centimeter. Het gemaaide gewas 2 dagen laten liggen.

Als de oever gemaaid wordt als de vegetatie nog droog is krijgen, dan krijgen insecten eerder de kans weg te komen. Daarnaast dient het maaisel ten minste 2 dagen. Op deze manier krijgen insecten en juveniele amfibieën de kans een veilig heenkomen te zoeken. Ook kan eventueel aanwezig zaad op de grond vallen. Het is van belang dat al het maaisel wordt afgevoerd. Op deze manier verschaalt de bodem, waardoor meer kruiden de kans krijgen om te groeien. Door op een hoogte van minimaal 12 centimeter te maaien krijgen de wat lagere kruiden de kans te bloeien en zaad te zetten. Ook spaar je poppen, larven en eitjes van insecten. De laatste maaibeurt mag de vegetatie korter gemaaid worden i.v.m. de zaadkieming.

1.3 De oever mag niet worden bemest.

De oevers van de Prachtsloot zijn aan beide zijden van de sloot 3 meter breed en mogen niet worden bemest.

Doordat oevers gradiënten (overgangen) hebben van nat naar droog zijn deze belangrijk om een soorten- en bloemrijke vegetatie te creëren. Door de oevers niet te bemesten verschaalt de bodem. Dit kan versnelt worden door het maaisel consequent af te voeren. Door de voedselrijke grond (veen en klei) kan verschalen in onze polders echter wel flink wat jaren duren.

De oevers van de Prachtsloten zijn 3 meter breed

1.4 De oever mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid (ook niet doorgezaaid)

Om de bestaande vegetatie de kans te geven zich te ontwikkelen, hetgeen enkele jaren kan duren en de fauna niet te verstoren, mag de oever niet worden gescheurd, gefreesd en/of worden heringezaaid.

1.5 Gebruik van (chemische) onkruidbestrijding is verboden.

Het gebruik van (chemische) bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan op de oevers van de Prachtsloot. Bestrijdingsmiddelen hebben een negatieve impact op biodiversiteit, waterkwaliteit en arbeidsveiligheid. Eventuele haarden van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel mogen met de hand worden verwijderd of pleksgewijs worden gemaaid en afgevoerd.

BIJLAGE 2

Toelichting beheerseisen '2 Beheer van de poldersloot'

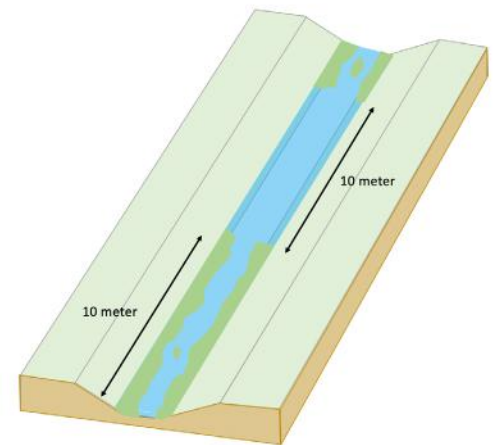
2.1 Het schonen/maaien van de slootvegetatie dient te gebeuren tussen half september en eind oktober

Schonen heeft invloed op het ecologisch functioneren van de sloot. Echter zonder te schonen zal de sloot na enkele jaren verlanden. Door de schoon werkzaamheden in het najaar uit te voeren kan de vegetatie het beste herstellen en is er het minste kans op een explosie van algen of kroos door te warme watertemperatuur. Daarnaast krijgt eventueel 'meegenomen' fauna de kans terug te komen in de sloot.

2.2 De watervegetatie wordt gefaseerd geschoond.

Sloten smaller dan 2,5 meter

De watervegetatie in de sloot wordt gefaseerd (in tijd en plaats) geschoond. Globaal komt het neer op 50% ene jaar en 50% andere jaar. Dit gebeurt door telkens 10 meter van de sloot te schonen en daarna 10 meter over te slaan. Ieder volgende jaar wordt dit omgedraaid.

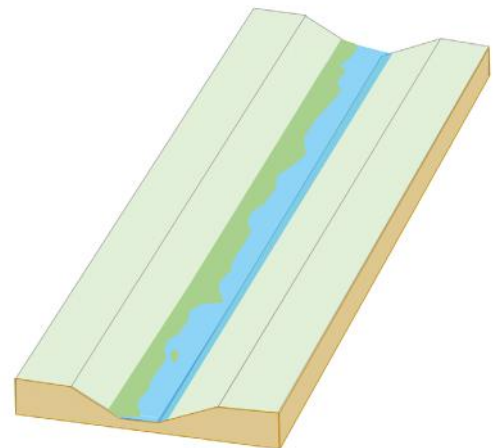

Sloten breder dan 2,5 meter

Bij sloten breder dan 2,5 meter wordt over de gehele lengte van de sloot de helft van de sloot geschoond. Het schonen gebeurt vanaf de oever die blijft staan. Hierdoor krijgen vissen en andere slootdieren de kans te ontkomen.

*smaller dan 2,5 meter (boven)
breder dan 2,5 meter (onder)*

Het sparen van vegetatie zorgt ervoor dat vissen en andere dieren leefgebied behouden en het geschoonde deel van de sloot weer sneller kunnen 'koloniseren'. Uiteindelijk zorgt dit voor gezondere populaties en een grotere biodiversiteit en uiteindelijk betere waterkwaliteit.

2.3 Schoon bij voorkeur met een maaikorf, haal deze langzaam door het water en probeer de bodem te ontzien.

Door de maaikorf rustig door de waterkolom te halen geef je vissen en andere slootdieren de kans weg te komen. Uit onderzoek blijkt dat er veel slootdieren op de kant belanden als er te snel wordt geschoond.

Bij het schonen is belangrijk dat de bodem wordt ontzien en dat de maaikorf voorzichtig en rustig door de sloot wordt gehaald. Hanteer hier de halve snelheid die je normaal zou gebruiken. De helft van de sloot hoeft immers gesloot te worden.

Door de maaikorf een stukje boven de bodem door de sloot te halen, worden wortels van de slootplanten gespaard. Hierdoor kunnen waterplanten sneller herstellen. Ook voorkom je dat slootdieren, zoals zwanemossels, worden opgescheept.

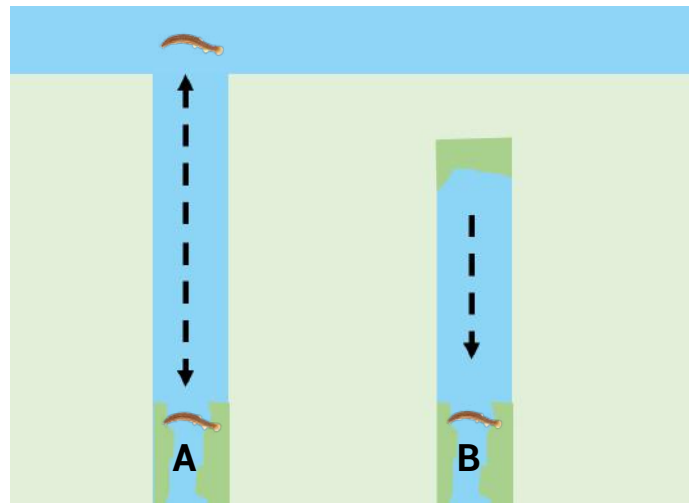
Te diep insteken en/of te snel scheppen zorgt voor opwervende deeltjes, waardoor het zuurstofgehalte van het water daalt en waterdieren ademhalingsproblemen. Tevens neemt hierdoor de voedselrijkdom van het water toe waardoor algenbloei of overmatige kroosgroei kan optreden.

2.4 Het schonen wat de sloot dient te gebeuren naar open eind van de sloot (of in de richting van slootvegetatie dat over blijft staan).

A Sloot in de richting van open verbinding met andere sloten en/of in de richting van delen van de sloot die niet worden geschoond.

B In sloten die dood lopen of eindigen met een duiker dient van de dam/duiker af te worden gesloot in de richting van de overgebleven slootvegetatie.

Door op deze manier te sloten krijgen slootdieren zoals en vissen de kans weg te ontsnappen

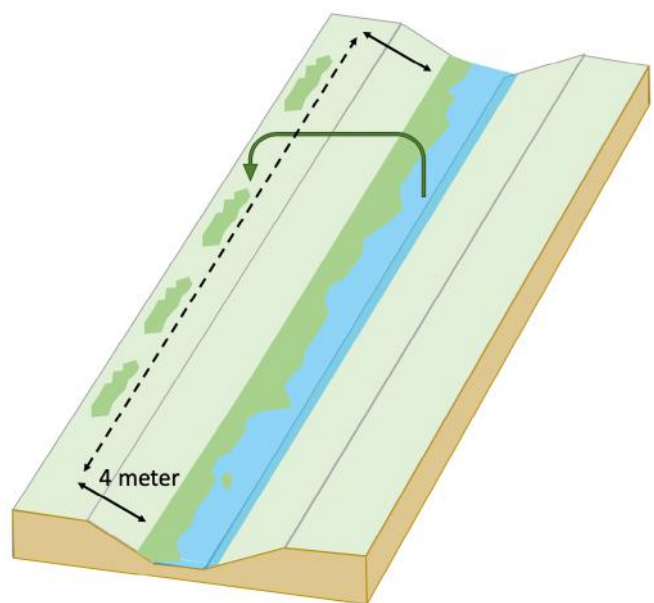
2.5 Het slootvuil (plantenmateriaal) wordt ten minste 4 meter vanaf de waterlijn op het weiland gedeponeerd.

Door het slootvuil op ten minste 4 meter afstand van de waterlijn te deponeeren voorkom je dat het organisch materiaal de oever verrijkt. De oever zal niet verschrallen door de aangevoerde voedingsstoffen. Het slootvuil (organische materiaal) kan na ten minste 2 dagen en maximaal 2 weken worden verwerkt met bijv. neen wallenfrees.

Door het slootvuil (ver) buiten de oever te verwerken kan worden voorkomen dat voedingsstoffen uit het maaisel naar de sloot terugvloeien en dat er door achtergebleven maaisel verzuuring optreedt van de oeverstrook.

2.6 Het slootvuil (plantenmateriaal) dient minimaal 1 dag en maximaal 2 weken te blijven liggen.

Voor de verwerking blijft het slootvuil ten minste een dag liggen, zodat dieren die met het slootvuil op de kant zijn gelegd de gelegenheid krijgen terug te keren in de sloot. Hierna kan het organische materiaal worden verwerkt (zie 2.5).

BIJLAGE 3a

BEHEERMONITORING PRACHTSLOTEN		
locatie (gps)		
naam eigenaar		
Ruimtelijke ligging	ligging t.o.v. Windrichting	
	N-Z / O-W / ZW-NO / ZO-NW	
Ligging	De sloot grens aan	
	grasland	
	bouwland (mais)	
	natuur(grasland)	
	weg(berm)/kavelpad	
Aaneengeslotenheid	De sloot :	
	is deel van een groter slootstelsel	
	aan een kant afgedamd met duiker	
	aan twee kanten afgedamd met duiker	
	loopt dood aan een kant	
	is geheel afgesloten	
Breedte sloot	< 1 meter	
	1-2 meter	
	2-3 meter	
	> 3 meter	
Type oever	0-10° zeer flauw talud	
	10-20 flauw talud	
	20-30 graden normaal talud	
	> 40° steil talud	
Beweiding oever	oever is niet beweide	
	oever vertoont lichte vertrapping	
	oever vertoont sterke vertrapping	
Bedekking sloot met: ondergedoken planten		
ondergedoken planten	0-10-20-30-40-50-60-70-80-90-100	
drijvende planten	0-10-20-30-40-50-60-70-80-90-100	
kroos of flab	0-10-20-30-40-50-60-70-80-90-100	
Open water	0-10-20-30-40-50-60-70-80-90-100	
Doorzicht (gemiddeld)	Bodem of meer dan 50cm	
	25-50 cm	
	< 25 cm	
Waterdiepte in het midden van de poldersloot		
	0-25 cm	
	25-50 cm	
	> 50 cm	
Baggerdikte	0-20cm	
	20-50 cm	
	>50 cm	
Geur van bagger	geen opvallende geur	
	stank	
Kleur van het slootwater	helder lichtgroen of lichtbruin	
	donkergroen of bruin	
	grijszwart of helder levenloos	
Extern invloeden	Sloot is niet bereikbaar voor ingelaten water mindere kwaliteit	
	sloot staat niet in verbinding met riooloverstroom (<1km)	
	sloot is niet bereikbaar voor erfwater/huishoudwater	
	sloot wordt niet onderbemaald	

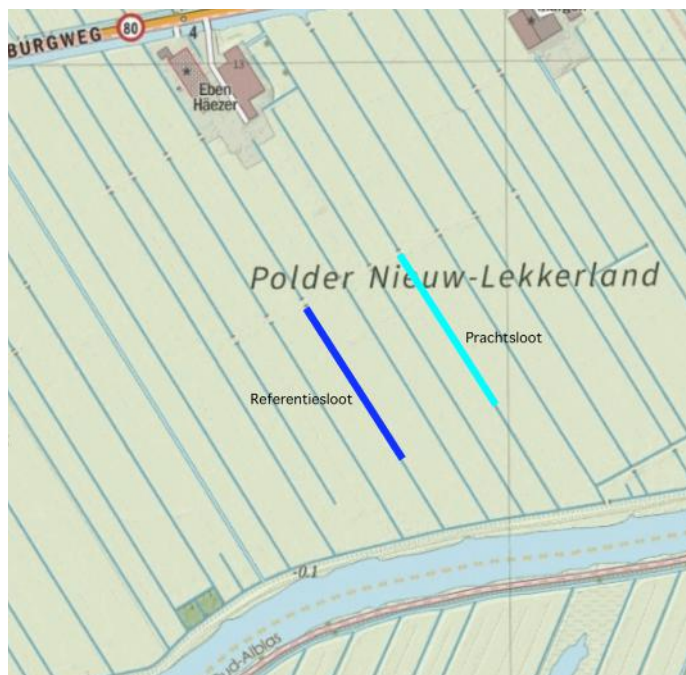
BIJLAGE 3b

BEHEERMONITORING PRACHTSLOTEN		
Weersituatie afgelopen periode		
Neerslag	Droog weer	
	Regenachtig weer	
	Gemiddelde neerslag	
Temperatuur	Hoge temperatuur	
	Lage temperatuur	
	Gemiddeld temperatuur	
Beheer oever	Recent gefaseerd gemaaid*	
	Recent geheel gemaaid	
	Niet gemaaid	
Gefaseerd gemaaid*	% van oeverlengte (100 m) recent gemaaid	
	0-40%	
	40-80 %	
	80-100%	
Maaisel	Geen maaisel op de oever aanwezig	
	Maaisel op de oever aanwezig	
	Net gemaaid moet nog worden afgehaald	
Oeverbreedte	breedte van ecologisch beheerde oever	
	< 3 meter	
	> 3 meter	
Beweiding	er loopt vee aan een kant van de sloot	
	er loopt vee aan beide kanten van de sloot	
	er loopt geen vee	
Slootvuil	Afstand van (slootvuil tot rand sloot)	
	Geen slootvuil aanwezig	
	< 3 meter	
	> 3 meter	
Slootschonen	Sloot is recent geschoon*	
	Sloot is dit jaar nog niet geschoon	
Gefaseerd schonen	0-50% van sloot is geschoond	
	50-90% van de sloot is geschoond	
	de sloot is geheel geschoond	
Bemesting weiland	Een weiland is recent bemest	
	Beide weilanden zijn recent bemest	
Bemesting oever (3 meter)	Oever is niet bemest	
	Oever is ook bemest	
	Oever is deels bemest	
(chemische) Bestrijdingsmiddelen	Oever vertoont geen sporen gebruik	
	Op oever zijn chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt	
De oever is	niet gefreesd, gescheurd of opnieuw ingezaaid	
	dit seizoen gefreesd, gescheurd of opnieuw ingezaaid	

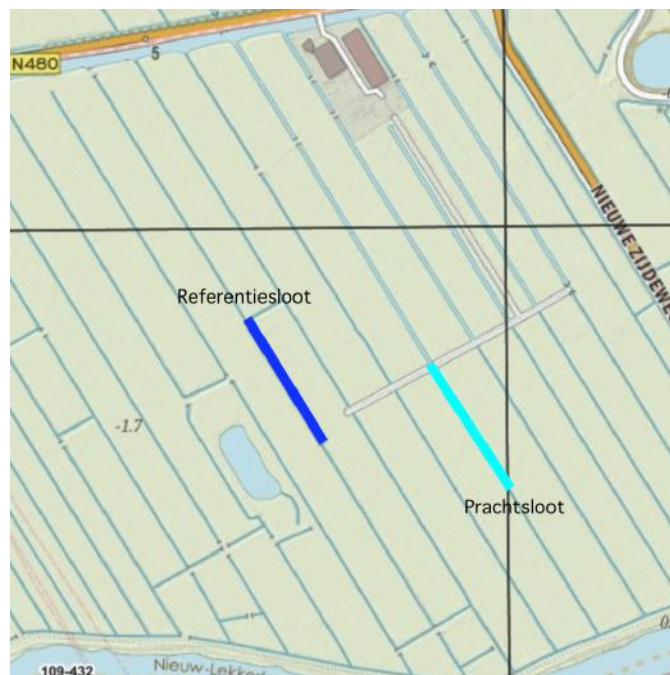
BIJLAGE 3c

BEHEERFORMULIER EIGENAAR PRACHTSLOTEN	
naam	
adres	
MAAIEN OEVERS	Per maaibeurt traject invullen
1e Maaibeurt (datum d-m-j)	
Gefaseerd (% laten staan)	Ongeveer 50%
	Meer dan 50%
	Minder dan 50%
Afhalen maaisel	direct
	1-2 dagen
	2-5 dagen
	na 5 dagen
2 e Maaibeurt (datum)	
Gefaseerd (% laten staan)	Ongeveer 50%
	Meer dan 50%
	Minder dan 50%
Afhalen maaisel	direct
	1-2 dagen
	2-5 dagen
	na 5 dagen
BEMESTEN aangrenzende percelen	beide niet bemest
	een kant is bemest
	beiden kanten bemest
soort mest	stalmest
	drijfmest
	kunstmest
Aantal keren bemest	1-2 keer
(1 perceel is een keer, dus	2-4 keer
beide zijden sloot bemesten is 2x)	4-8 keer
	> 8 keer
SCHONEN SLOOT (datum d-m-j)	
gefaseerd	40-60% van de slootvegetatie is blijven staan
	meer dan 60% van de slootvegetatie is blijven staan
	minder dan 40% van de slootvegetatie is blijven staan
snelheid sloten	de sloot is met normale snelheid gesloot
	de sloot is met de helft van de normale snelheid gesloot
Gebruik chemische bestrijdingsmiddelen	zijn niet gebruikt op naastgelegen percelen
	zijn gebruikt op 1 van naastgelegen percelen
	zijn gebruikt op beide naastgelegen percelen
Beweidings	
beschrijving momenten beweiding een aantal koeien	

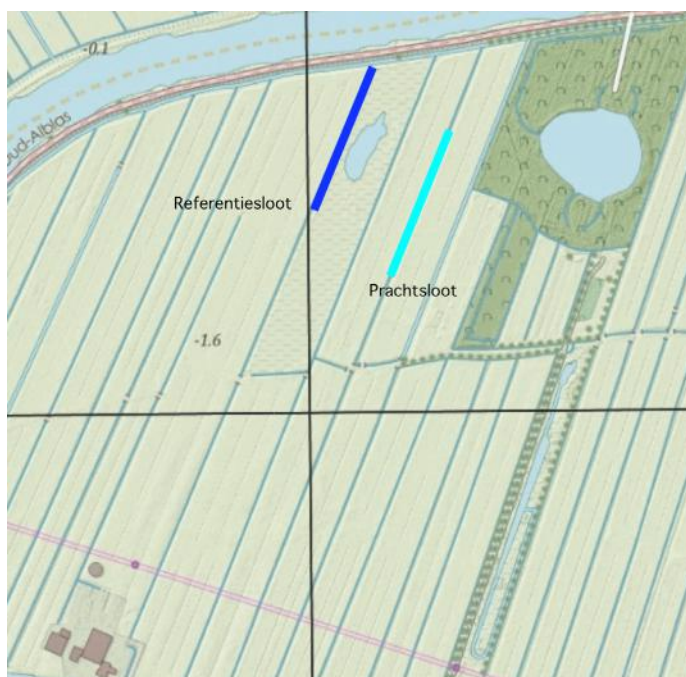
BIJLAGE 4 Deelnemers project Prachtsloten

Naam: Jasper Meerkerk
 Adres: Schoonenburgweg 19
 Nieuw-Lekkerland

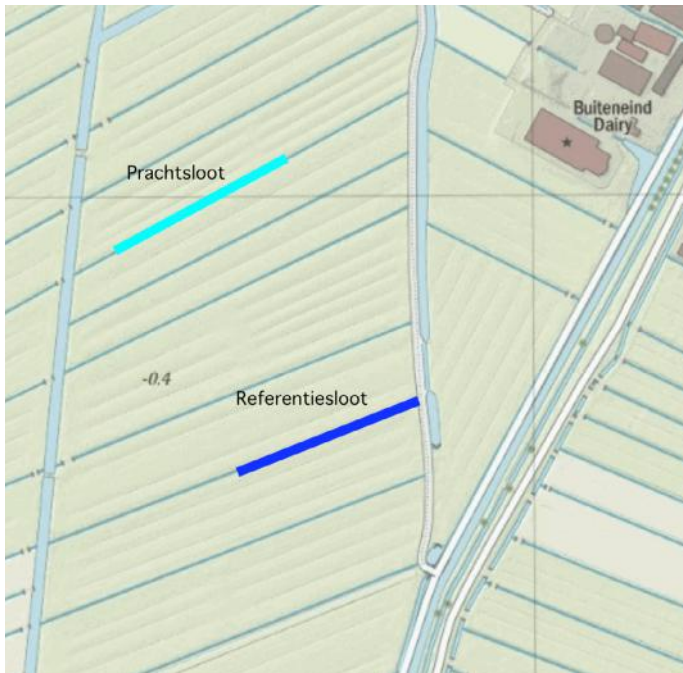
Naam: Arie Huijzer
 Adres: Schoonenburgweg 1
 Nieuw-Lekkerland

Naam: Simon Kortleve
 Adres: Heiweg 5
 Oud-Alblas

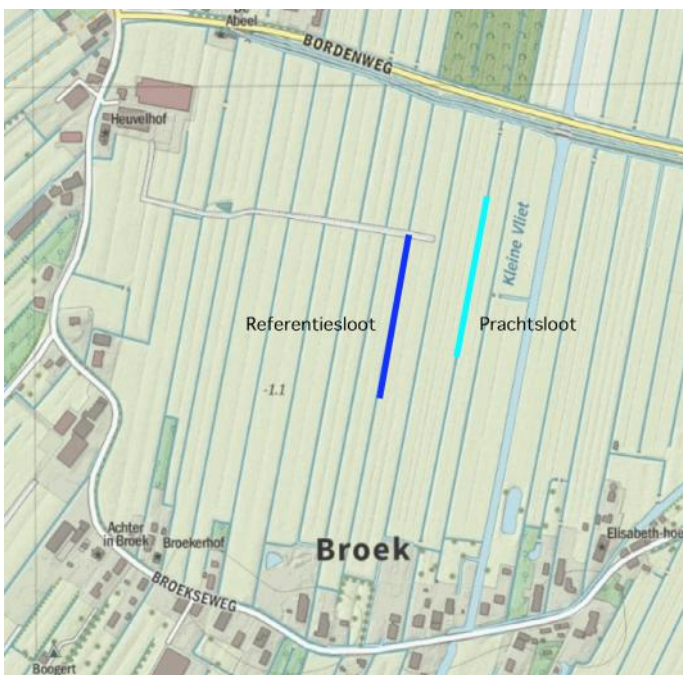
Naam: dhr. Aantjes
 Adres: Bergstoep 45
 Streefkerk

Naam: dhr.Scherpenzeel
Adres: Breezijde 31b
Nieuwland

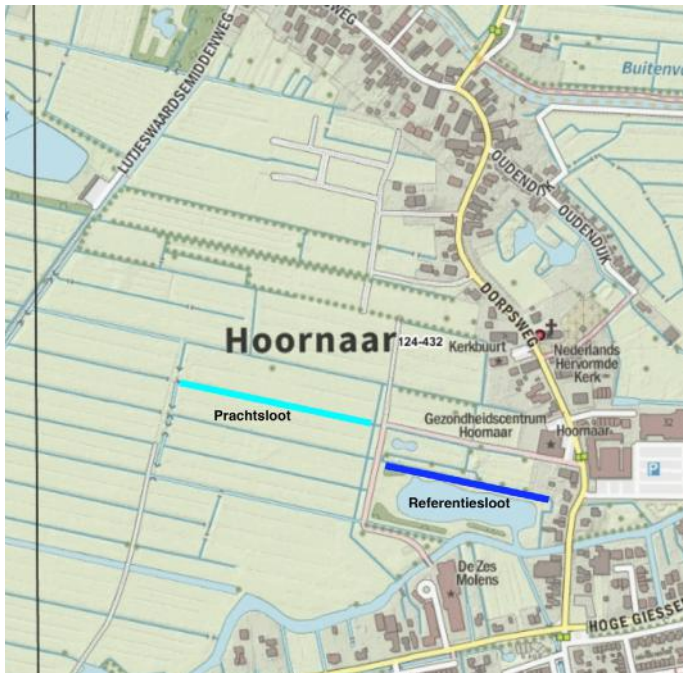

Naam: dhr.Middelkoop
Adres: Zijdeveldselaan 36
Zijdeveld

Prachtsloot
Naam: dhr.de Jong
Adres: Beemdweg 4i
Hoogeind/Schoonderwoerd

Referentiesloot
Naam: Arjan Blokland
Adres: Broekseweg 104a
Meerkerk

Naam: dhr.Looijen/gemeente Molenlanden
 Adres: Lage Giessen 18
 Hoornaar

Naam: dhr.van Maurik
 Adres: Beemdweg 5
 Hoogblokland

Naam: dhr.Sterrenburg / OASEN drinkwater
 via Richard -> 06-49202039

Naam: gemeente Vijfheerenlanden
 Adres: Pachter is dhr. de Vos
 Meerkerk